

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Directorivm Ecclesiasticae Disciplinae, Coloniensi
praesertim Ecclesiae accommodatum**

Frangipani, Ottavio Mirto

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 F 2269

De Præpositis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62032)

de litterarum transumptis, manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, seu persona in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quæ eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, decreti, declarationis, inhibitionis, reuocationis, cassationis, irritationis, statuti, derogationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1571. octauo Idus Augusti, Pontificatus nostri anno sexto.

Ca. Glorierius

H. Cumyn.

Anno à natiuitate Domini 1571. Indictione decima quarta, die verò vigesima secunda mensis Augusti, Pontificat. Sanctiss. in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. anno eius sexto, retroscriptæ litteræ affixæ & publicatæ fuerunt, in locis retroscriptis per nos Ioannem de Guerardis, & Alamanum de Alamanis Cursores.

Philibertus Chapius, Magist. Curso.

DE PRÆPOSITIS.

INter Ecclesiæ Prælatos, multis locis, primum locū post Episcopum obtinent Præpositi, qui (iuxta caput 12. statutorum Conradi Archiepiscopi Colonienſis, & Concil. prouinciale sub Adolpho 3. pag. 435. nec non iuxta inquisitionis formulam, quæ in Ecclesijs Cathedralibus & Collegiatis, ex eiusdem Archiepiscopi præscriptione obseruanda est pag. 478. §. 12.) Iurisiurandi sacramento tenentur, res, bona, statuta, iura, & priuilegia Ecclesiarum, potenter & patenter defendere, bonas consuetudines ob-

V

serua-

seruare, & quæcunque ad vtilitatem & pacem Ecclesiarum quouis modo pertinent, curare, promouere, & ab omni damno ac iniuria vindicare; In his Decanis ac Capitulis adesse, cooperari, omnesque ad subueniendum sollicitudinis, potestatis, & authoritatis suæ neruos intēdere. Et si rei magnitudo, aut difficultas eorū vires superauerit, eorū est, ad Episcopū recurrere, & quod vel in authoritate vel in potestate, aut aliās quouis modo desiderauerint, ab eo requirere. Talis si vnquā Ecclesijs opus fuerit, nūc, rebus Ecclesiarū & Ecclesiasticarū personarū, huius florentissimæ quondam Diœcesis, domi ac foris omnibus modis miserimè afflictis, & perturbatis, ac indignis modis oppressis, summopere opus & maximè est necessarius.

Proverb. 6.

Ioannes Molanus Theologus Louanienſis lib. 2. cap. 4. de Canonis. Proverb. 6.

Quod Præpositis sæpe & multum cogitandum est, ac seriò diligentissimeque perpendendum. Illaqueati sunt enim verbis oris sui, & ad præstanda quæ præscripta sunt, non ob hoc tantum debitores, quod præ cæteris ampliores Ecclesiarum fructus percipiant, qui tamen multis locis iusto Dei iudicio, propter intermissam residentiam, vt non incelebris Theologus sentit, multum sunt accisi, sed etiam quia sese ad hæc solenni Iuramento obstrinxerunt. Discurrant igitur, festinent, non dormitent palpebræ eorum, satagant vt curent, quæ interposita sacrosanctorum Euangeliorum fide curanda receperunt. Nam si aut negligentes fuerint, aut ociosi, eorumque incuria Ecclesia damnum acceperit, de neglecto officio habebuntur infideles, de accepto beneficio censebuntur iniqui, de violato sacramento dicentur periuri, & ad refarcienda damna iudicabuntur obligati.

2. Quamobrem in Concilio Prouinciali, quod Anno 1549. sub Adolpho tertio peractum est, pag. 435. iustissimè decretum & statutum est, vt Præpositi, qui à suis Collegijs ad bonorum, priuilegiorū, iurium, & statutorum defensionem, expensis Capitulorum, necessitatis tempore,

vel

vel imminente periculo requisiti, muneri suo satisfacere neglexerint, & inde Ecclesia vel Collegium damnum accipiat, pœnam incidant, pro damni accepti magnitudine, & Præpositi negligentia ab Episcopo seu Superioribus taxandam, & moderandam. Quam Constitutionem innouantes, declaramus Præpositos, ad ea quæ officij & muneris sui sunt, non solū cū rogantur & requiruntur teneri; sed & perpetuò ipsos debere esse vigiles, vt provideant, vt consulant, vt procurent, vt seruent, vt quæ quibuscunque possint modis, prosint, & Ecclesiæ suæ, à qua honorē, dignitatem, & stipendia accipiunt, officium præstent, tanquam fidelis & prudens seruus, quem constituit Dominus super familiam suam. Neque enim datur alicui ab Ecclesia dignitas aut honor, ad quietem, ad otium, ad luxuriandum, ad superbiendum, vel vt viuat secundum voluntatem suam, & expleat desideria carnis suæ; sed ad laborē, & ad onera, vt quæ eò magis profit, & plura præstare possit, tantoque ad seruiendum Ecclesijs sit præptior, & ad præstandum officium sollicitior, quanto ei ex accepto honore, dignitate, & stipendiorum amplitudine, existit obligator.

Matt. 24. D.

3. Non itaq; recedant ab Ecclesia cui seruiunt, sed quæ de residentia, titulo de Prælati præscripta sunt, exactissimè obseruent. Et vt de ipsis cap. 139. in Concilio Aquigranensi, sub Ludouico Augusto, constitutum est, pro eo quod alijs prælati sunt, nequaquam parui pendant Canonica instituta; sed quanto plus implicantur in fratrum curis, tãto magis studeant cœlestibus obtēperare monitis.

4. Solent quoque Præpositi Concilij & Synodis interesse, tanquā sui Episcopi præcipui Senatores & Consiliarij; Gaudent insuper quidam singulari prærogatiua in Collatione beneficiorum, & in inuestitione seu institutione beneficiorum: Quæ in electione Præpositi diligenter erunt consideranda & expendenda, vt talis eligatur, qui muneri suo satisfacere possit, & eiusmodi

virtutibus polleat, quæ in consiliario, in dispensatore, in defensore, ac protectore requiruntur.

6. Sit itaque rerum Ecclesiasticarum peritus; iudicio rectus, liber & defecatus; consilio prouidus, acris & resolutus; in disponendo industrius; in distribuendo fidelis, prudens, integer, & iustus: Qui non festinet de patrimonio Christi, se vel suos ditare; sed studeat dignos tantum promouere: Qui Ecclesias non spoliet, sed emendet: Qui non sit ociosus, multo minus delitijs resolutus, aut resupinus pompis; sed in agendo strenuus, in defendendo assiduus, in aduersitate securus, in prosperitate deuotus, actu semper reuerendus, pietate præcellens, exemplo omnibus imitandus: Qui diuites non palpet, sed terreat; minas Principum non pauceat, sed contemnat; cuius feruorem, zelum, & auctoritatem, reuereantur boni, timeant mali.

7. Si qui Præpositi habeant Archidiaconatum vel Archipresbyteratum suæ dignitati annexum; ad illa quoque omnia, quæ de Archidiacono & Archipresbytero dicenda sunt, idonei sint, eademque eò diligentius & perfectius exequantur, quò dignius præ illis nomen maioremque auctoritatem acceperunt.

DE ARCHIDIACONIS.

1.

CVm dignitates in Ecclesijs, præsertim Cathedralibus ad conseruandam augendamque Ecclesiasticam disciplinam fuerint institutæ: vt qui eas obtinerent pietate præcellerent, alijsque exemplo essent, atque Episcopos opere ac officio iuuarent: meritò Archidiaconi tales esse debent. Qui in partē sollicitudinis a Episcopalis vocati sunt, vt Episcopo cooperentur, & cum eo onus populi sustineant, vt non ille solus grauetur. Propter quod à Patribus oculi Episcopi, eiusque Vicarij aliquando nominantur, quia omnia quæ exercent ad Episcopos pertinet.

Quo-

*a Adolp 3 in
preparatione
ad visitatio
nem pa 474.
c.
De officio
Archidiaconi
ni Cap vt Ar
chidiaconus,
b Cap. Ad
hac ibidem.*